

שקלים דף ג

ועושין כל צורכי הרבים

הסבר צרכי רבים: אילו הן צורכי הרבים: דנין דיני ממונות ודיני נפשות דיני מכות ופודין ערכין וחרמין והקדישות ומשקין את הסוטה ושורפין את הפרה ועורפין עגלה ערופה ורוצעין עבד עברי ומטהרין את המצורע ומפרקין את המנעל מעל גבי המים ואין מחזירין אותו

קושי על משנתנו משנה אחרת (מועד קטן): תמן תנינן **משקין בית השלחין ומציינין על הקברות** לא כבר ציינו מאדר?

תירוץ: תיפטר שירד שטף של גשמים ושטפו

עוד קושי על המשנתנו מאותה משנה: **ויוצאין אף על הכלאי'** לא כבר יצאו באדר?

תירוץ: תיפטר שהיתה השנה אפילה ואין הצמחין ניכרין

מקור 1 לציון קברות: ר' ברכיה... **טמא טמא יקרא** (אצל מצורע) כדי שתהא הטומאה קוראה לך בפיה ואומרת לך פרוש

מקור 2 לציון קברות: רבי אילא בשם רבי שמואל בר נחמן **ועכוו העוכריס כארז וראו עץ אגם וכנה אצלו ציון** –

עץ מיכן שמציינין על העצמות – רבע הקב – אע"פ שאין רוב בנין גופו או רוב מניין

אגם מיכן שמציינין על השזרה ועל הגולגולת – כי ניכרים בו צורת האדם

וכנה מיכן שמציינין על גבי אבן קבועה – אם אומר את על גבי אבן תלושה אף היא הולכת ומטמא במקום אחר (בטעות ואז באים לשרוף תרומה בטעות כי חושבים שנטמא)

אצלו למקום טהרה – ירחיק מעט מהקבר כדי שלא יבוא להיטמא ואז ישים לב לציון קבר, אלא יראה קודם שנטמא וירחיק את העצמו

ציון מיכן לציון

ברייתא באותו נושא: **ומצא אבן אחת מצויינת אף על פי שאין מקיימין כן המאהיל עליה טמא אני אומר מת מצויין והיה נתון תחתייה היו שתיים המאהיל עליהן טהור וביניהן טמא אם היה חורש בנתיים הרי הן כיחידיות ביניהן טהור וסביבותיהן טמא**

עוד ברייתא בנושא: **תני אין מציינין על הבשר שמא נתאכל הבשר**

קושי על דין זה: רבי יוסטא בר שונם בעא קומי רבי מנא ולא נמצא מטמא טהרות למפרע?

תירוץ: אמר ליה מוטב שיתקלקלו בו לשעה ואל יתקלקלו בו לעולם

הלכה ב' - **אמר רבי יהודה בראשונה היו עוקרין ומשליכין לפנייהן משרבו עוברי עבירה היו משליכין לדרכים התקינו שיהו מבקירין את כל השדה**

ברייתא שמפרטת: **תני אמר רבי יהודה בראשונה היו עוקרין ומשליכין לפנייהן והיו שמיחין שתי שמחות אחת שהיו מנכשין שדותיהן ואחת שהיו נהנין מן הכלאים משרבו עוברי עבירה היו משליכין על הדרכים**

אף על פי כן היו שמחים שהיו מנכשין שדותיהן התקינו שיהו מפקירין את כל השדה

שאלה: מניין שהפקר בית דין הפקר?

תשובה 1: **כתוב וכא אשר לא יכא יצאשת הימים כעצת השמים והפקנים יחריס כל וכו' והוא יכא'**

מקור השאלה

שאלה: מניין שהיא פטורה מן המעשרות?

דברים פרק יד

(ט) וכא הוי כי אין לו חזק ונחיה ענק

תשובה: רבי יונתן בריה דרבי יצחק בר אחא: **אין מעברין את השנה לא בשביעי' ולא במוצאי שביעי'**

ואם עיברוה הרי זו מעוברת וחדש אחד שהוא מוסיף לא פטור ממעשרות הוא!?

קושי: ניחא שביעית, מוצאי שביעית מאי?

תירוץ: אמר רבי אבון שלא לרבות באיסור חדש

צמצום בדין בברייתא על איסור לעבר שנה בשביעית: רבי זעורה בשם רבי אבהו הדא דאת אמר: עד שלא התיר רבי להביא ירק מחוצה לארץ לארץ, אבל משהתיר רבי להביא ירק מחוץ לארץ לארץ היא שביעית היא של שאר שני שבוע
צמצום בדין בברייתא על איסור לעבר שנה במוצאי שביעית: אמר רבי מנא הדא דאת אמר בראשונה כשהיו השנים כתיקן אבל עכשיו שאין השנים כתיקן היא שביעית היא שאר שני שבוע
חיווק לצמצום: תני של בית רבן גמליאל עיבורה במוצאי שביעית מיד

קושי על הוכחת ר' יונתן מברייתא: אמ' רבי אבון אין מן הדא לית שמע מינה כלום טעור את חג
האכ"כ שמריהו שיבוא בחידושו - זה ציווי מהתורה ולא תקנת דרבנן

תשובה 2 לדין הפקר ב"ד הפקר לפטור אדם מן המעשרות (ממשנה): גדיש שלא לוקט תחתיו כל הנוגעות בארץ הרי הן של עניים (ולא כתוב שצריכים לעשר) ואמר רבי אמי בשם רבי שמעון בן לקיש דבית שמאי היא דאי כבית הלל עניים אוכלים ומעשרין
משנה מסכת פאה פרק 1 משנה א
בית שמאי אומרים הפקר לעניים הפקר ובית הלל אומרים אינו הפקר עד שיופקר אף לעשירים כשמטה

דחיית אותה הוכחה: ואמר ליה רבי יוסי שמענו שהוא פטור ממעשרות דברי הכל משום קנס וכבית הלל עניים מעשרין ואוכלין

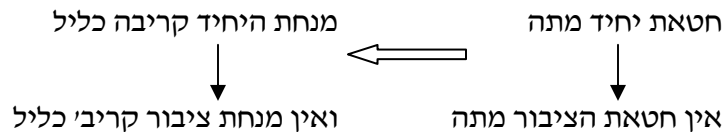
הלכה ג'

דיוק בדברי המשנה בדין הקטן: הא לתבוע תובעין
צמצום דין זה: הדא דתימר בשהביא שתי שערות אבל אם לא הביא שתי שערות לא בדא, ולמשכן אין ממשכנין עד שיהא בן עשרים (שינויי נוסחאות – עד שיביא שתי שערות)

ברייתא שממנה לומדים על משנתנו: אין ממשכנין את הכהנים מפני דרך הכבוד

הלכה ד'

מחלוקת ר' יהודה ורבן יוחנן בן זכאי
טעם לריב"ז: אמר רבי ברכיה טעמא דרבן יוחנן בן זכאי ז' תט שנים עשר שבטים יתנו קושי משיטת ריב"ז על שיטת בן בוכרי: רבי טבי בשם רב המנונא כן משיבין חכמים לר' יהודה

קושי על הקושייה: וקשיא משיבין לאדם דבר שאינו מודה בו דתנן שאין חטאת ציבור מתה רבי יהודה אומר תמות

תירוץ לקושי של ריב"ז: והוא מותיב לון תו לא נדבת יחיד היא
תגובת דעת ריב"ז לתירוץ: ואינון מתיבין ליה מכיון שנמסרה לציבור כמי שהיא נדבת ציבור